



Valsts kancelejas projekts

„Valsts pārvaldes uzdevumu nodošanas analīze un rekomendāciju izstrāde”

(Iepirkuma identifikācijas numurs MK VK 2010/17 ESF)”

VALSTS PĀRVALDES UZDEVUMU NODOŠANA

INFORMATĪVS SEMINĀRS
NEVALSTISKO ORGANIZĀCIJU UN UZŅĒMĒJU PĀRSTĀVJIEM,
KĀ ARĪ CITIEM INTERESENTIEM



EVERSHEDS BITĀNS



ERNST & YOUNG
Quality In Everything We Do

LEKTORI

- Ginta Sniedzīte
- Māris Vainovskis



- Jānis Dirveiks



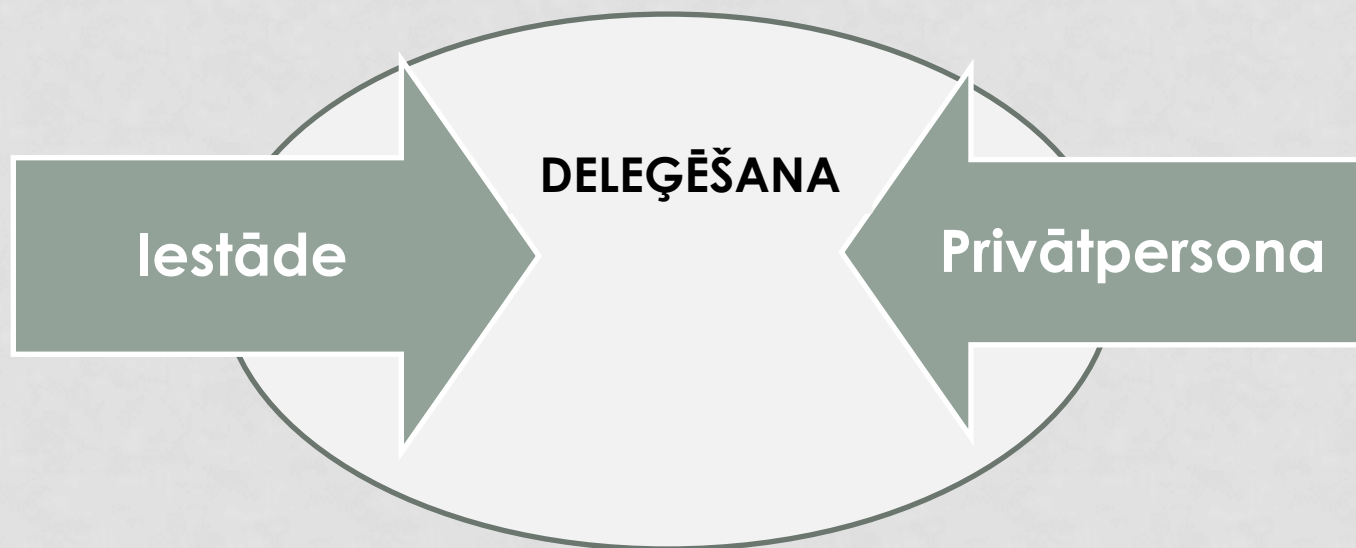
Jānis, ieguvīis maģistra grādu Biznesa augstskolā "Turība", nolēma doties uz CSDD, lai "pie vienas reizes" saņemtu arī transportlīdzekļa vadītāja apliecību. Nosvinot abus priecīgos notikumus, Jānis devās nelielā zvejas izbraukumā kopā ar draugu. Likdams zvejas tīklus, Jānis bija nepatīkami pārsteigts, kad viņa nodarbi apturēja sabiedriskais vides inspektors, jo zvejošana ar tīkliem Jāņa iemīļotajā ezerā, izrādās, nebija atļauta.

Noskumis par notikušo, Jānis sāka prātot – kas un kādā veidā devis tiesības citai privātpersonai - SIA „Biznesa augstskola "Turība"”, VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija", sabiedriskajam vides inspektoram - pieņemt Jānim saistošus lēmumus?

KAS IR DELEGĒŠANA ?

KAS DELEĢĒ? KAM DELEĢĒ?

- Valsts iestādes, pašvaldības deleģē
- Pārvaldes uzdevuma deleģēšanas procesā ir iesaistītas **2 PUSES**:



GALVENIE MĒRĶI

- Padarīt publisko pārvaldi efektīvāku, kvalitatīvāku, sabiedrībai pieejamāku
- Izmantot publiskos resursus - gan nodokļu maksātāju naudu, gan valsts un pašvaldību īpašumus - efektīvi un sasniedzot sabiedrības uzdotos mērķus
- Koncentrēt pārvaldes uzmanību uz nozares attīstību, nozares politikas veidošanu un tās īstenošanu, atsakoties no tādu pienākumu veikšanas, kas tai nav raksturīgi
- Iesaistīt privātpersonas un sabiedrību valsts pārvaldē

IEMESLI

- Jaunu mērķtiecīgāku pakalpojumu veidošana
- Uzdevumu veicēju specializēšanās iespējas
- Izmaksu samazināšana
- Servisa kvalitātes uzlabošana un pieejamība
- Vēlme izvairīties no politiskas iejaukšanās uzdevuma veikšanas procesā
- Privātpersona „atrodas tuvāk” iedzīvotājiem un labāk izprot situāciju
- Sabiedrības vērtējumā atsevišķos gadījumos privātpersonai piemīt lielāka autoritāte un uzticamība

KOPĒJIE IEGUVUMI

- Konkurences rezultātā var paaugstināties uzdevuma īstenošanas efektivitāte un lietderība
- Izpildvarai, kuras resursi ir ierobežoti, tiek dota iespēja deleģēt uzdevumu „izpildes” daļu, vairāk uzmanības pievēršot plānošanai, standartu noteikšanai
- Dod iespēju straujai pakalpojumu paplašināšanai saistībā ar konkrētās jomas ekspertu un speciālistu iesaisti
- Vairo sabiedrības un valsts sadarbību, privātpersonas tiek iesaistītas valsts pārvaldē, kas veicina arī uzticību valsts varai

KO VAR UN KO NEVAR DELEĢĒT?



Deleģēt var visdažādākos valsts pārvaldes uzdevumus,
izņemot:

- **Uzdevumi, kas saistīti ar iestāžu un pārvaldes amatpersonu uzraudzību,** piemēram, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja uzdevumi, kontrolējot valsts amatpersonas saistībā ar interešu konflikta situācijām
- **Nozares politikas veidošana un attīstības plānošana,** piemēram, bezdarba samazināšanas politikas, ģimenes tiesību politikas u.c. veidošana un plānošana ir Labklājības ministrijas kompetencē; aviācijas nozares politikas izstrādāšana ir Satiksmes ministrijas kompetencē
- **Nozares darbības koordinācija,** piemēram, Izglītības un zinātnes ministrija koordinē sporta nozares attīstību. Ministrija nav tiesīga uzticēt kādai Privātpersonai uzdevumu koordinēt sporta nozares attīstību valstī, lai neapdraudētu ministrijas funkciju īstenošanu
- **Publisku personu budžeta apstiprināšana, finanšu resursu sadale un kontrole,** piemēram, pašvaldības budžeta apstiprināšana, budžeta līdzekļu izlietošanas kontrole

KO VAR UN KO NEVAR DELEĢĒT? (2)



- **Administratīvo aktu izdošana** (izņemot gadījumus, kad tas paredzēts ārējā normatīvajā aktā),
piemēram, būvatļaujas izdošana un citu speciālo atļauju izdošana; ierēdņu iecelšana amatā; citām privātpersonām saistošu un pienākumus uzliekošu lēmumu pieņemšana
- **Pārvaldes uzdevumi, kas saistīti ar valsts ārējās un iekšējās drošības funkciju izpildi** (izņemot gadījumus, kad tas paredzēts likumā),
piemēram, valsts militāro spēku pārvaldīšana un organizēšana, valsts robežu aizsardzība
- **Latvijas Republikas pārstāvība ekonomiskajās, militārajās un politiskajās savienībās un to institūcijās** (izņemot gadījumus, kad tas paredzēts likumā),
piemēram, Latvijas pārstāvība Eiropas Savienībā, NATO, ANO

KO VAR UN KO NEVAR DELEĢĒT? (3)



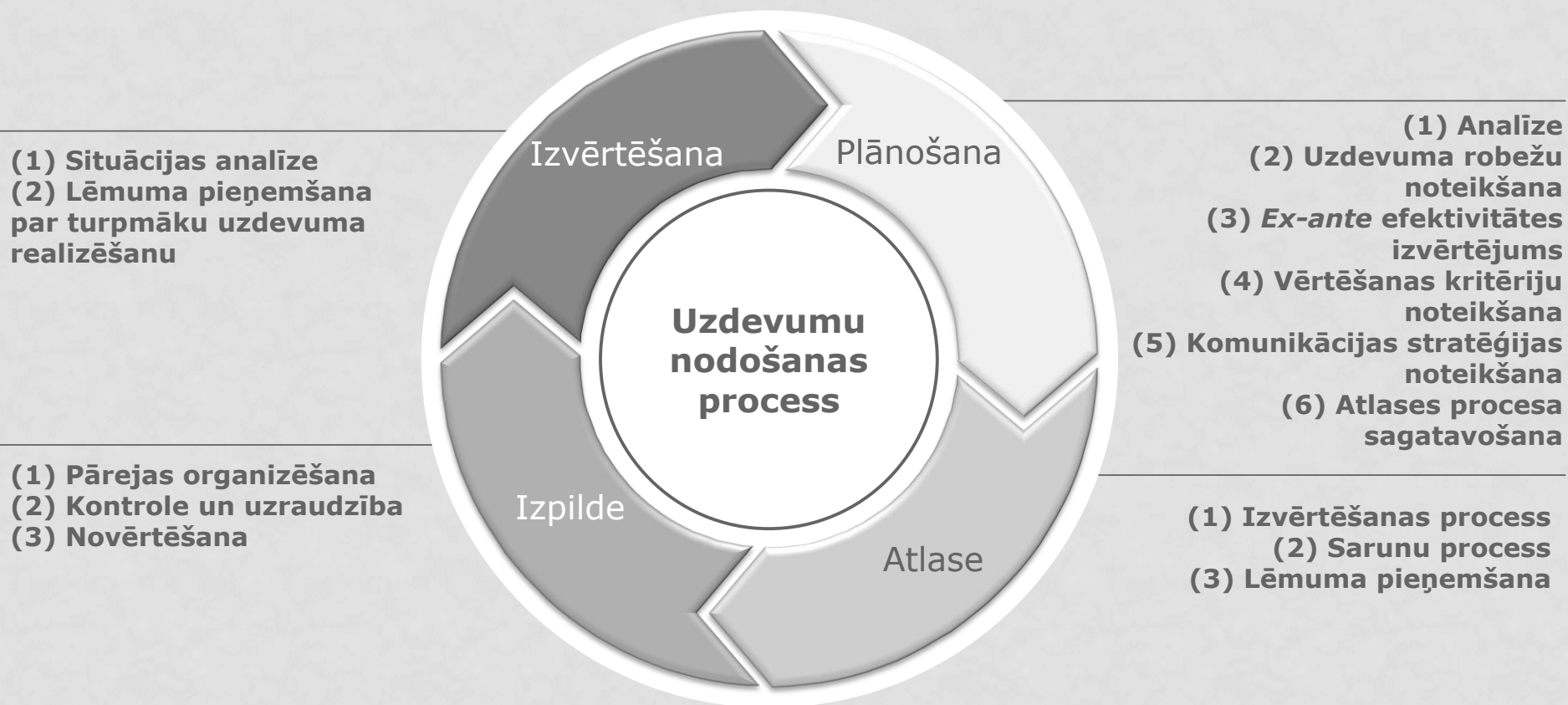
- **Tādi pārvaldes uzdevumi, kas nodrošina garantēto cilvēktiesību īstenošanu un uzraudzību un kuru izpildes kārtību un institūciju ir noteicis likumdevējs.**

piemēram, lielākā daļa policijas, prokuratūras un citu tiesībsargājošo iestāžu uzdevumu – noziedzīgu nodarījumu atklāšana, izmeklēšana. Sapulču un gājienu iepriekšēja saskaņošana.

- **Citi pārvaldes uzdevumi, kas pēc savas būtības ir valsts pārvaldes funkcijas pamats un kurus drīkst veikt tikai iestādes.**

piemēram, dažāda veida administratīvo sodu uzlikšana

UZDEVUMU DELEGĒŠANAS PROCESS



BŪTISKI – EFEKTIVITĀTE!!!

Likumā noteikts, ka uzdevumu iespējams deleģēt tikai tad, ja to iespējams izpildīt efektīvāk.

Jānis, aplūkojot pašvaldības mājas lapā norādītos pašvaldības veiktos uzdevumus, secināja, ka viņa nodibinājums “Latvijas Bērnu sociālais fonds” varētu pašvaldības vietā nodrošināt sociālās rehabilitācijas pakalpojumus bērniem, kuri cietuši no prettiesiskām darbībām. Bet Jānis nevarēja izlemt, kā pierādīt, ka viņa nodibinājums šo uzdevumu varētu veikt efektīvāk?



KAS IR EFEKTIVITĀTE?

- Valsts pārvaldes uzdevumu pieļaujams nodot, ja tādējādi uzdevums tiks veikts **efektīvāk**.
- **Efektivitāte** - rādītājs, ar kura palīdzību var novērtēt, kā uzdevuma veicējs sasniedz vēlamo rezultātu salīdzinājumā ar resursu patēriņu



Raksturojošie elementi:

- **Ieguldījumi** – uzdevuma izpildei nepieciešamie resursi (materiāli, iekārtas, darbaspēks).
- **Rezultāti** – uzdevuma izpildes procesā iegūstamie pakalpojumi, preces.
- **Ieguvumi** – sagaidāmais gala rezultāts, iegūtais labums vai panāktās sekas.

KĀ NOVĒRTĒT EFEKTIVITĀTI?

Salīdzinot:

1) **ieguldījumu** un
rezultātu apmēru
šobrīd

UN



2) **nākotnē**
iespējamo
ieguldījumu un
rezultātu apmēru,

Iai sasniegtu vienus un tos pašus **ieguvumus**

KAS IR “LIELĀKA” EFEKTIVITĀTE?



KAS IR “LIELĀKA” EFEKTIVITĀTE?

	Ieguldījums	Rezultāti	
Deleģējums/ Līdzdarbība	Samazinās ↓	Nemainīgs →	✓
Deleģējums/ Līdzdarbība	Nemainīgs →	Paaugstinās ↑	✓
Deleģējums/ Līdzdarbība	Samazinās ↓	Paaugstinās ↑	✓
Līdzdarbība	Nemainīgs →	Nemainīgs →	✓

KĀ FINANSĒT DELEĢĒJUMU?

- Kad notiek samaksa?
- Par ko tiek maksāts?
- Kurš maksā?



UZDEVUMA FINANSĒŠANAS VEIDI

Par atbildību vai bez atbildības?

- **Finansēšanas modeļi:**

1. Priekšapmaksa
2. Maksa saskaņā ar noteiktu plānu (pa daļām) vai atbilstoši izpildes rādītājiem

- **Uzdevuma īstenošanu var finansēt:**

1. Iestāde no saviem budžeta līdzekļiem
2. Privātpersona sniedz pakalpojumus, saņemot par tiem samaksu
3. Privātpersona finansējumu piesaista pati

DELEĢĒŠANAS LĪGUMS

Kam būtu jāpievērš uzmanība

- uzdevums (konkretizācija):
 - pārāk nekonkrēti
 - ļoti konkrēti, bet nepilnīgi vai neprecīzi
- kvalitātes novērtējuma kritēriji
- finansēšanas mehānisms
- uzdevuma izpildes kontroles mehānisms
- risku un atbildības sadalījums
- nepārtrauktības nodrošināšanas mehānisms
deleģējuma izbeigšanas gadījumā

DELEGĒŠANAS LĪGUMS

Atbildības jautājumu risināšana:



SĪKĀKA INFORMĀCIJA:

- Buklets
- Valsts pārvaldes iekārtas likums
- 29.07.2003. MK noteikumi Nr.419 "Kārtība, kādā tiešās pārvaldes iestādes slēdz līdzdarbības līgumus, un līdzdarbības līgumu publiskošanas kārtība"
- Gala ziņojums «Valsts pārvaldes uzdevumu nodošanas analīze un rekomendācijas», jo īpaši tā 7.pielikums. (Izstrādāts projekta „Valsts pārvaldes uzdevumu nodošanas analīze un rekomendāciju izstrāde”, iepirkuma id.nr.MK VK 2010/17 ESF, ietvaros, būs pieejams www.mk.gov.lv)

JŪSU JAUTĀJUMI UN KOMENTĀRI?

PALDIES!